

Fráter Sándor Rendészeti Emlékszoba

Megnyitó ünnepség

2023. június 27.

Kedves Vendégek!

Szeretettel köszöntök mindenkit az egykori Határőrség napja alkalmából rendezett ünnepségen, ahol a Határőr Kultúráért Alapítvány egyik alapítójaként és kuratóriumi elnökeként szeretnék rendhagyó módon néhány köszönő szót szólni.

Én Szent László és örökségének méltatását átengedem másoknak, akik méltóbbak arra, hogy megemlékezzenek első lovagkirályunkról, legendás múltjáról, a határőr szervezeti kultúra egyik fontos alakjáról, példaképéről.

Noha 15 éve már nincs önálló Határőrség, a feladat továbbra is adott, sőt adott volt az elmúlt években is, 2015-ben is és előtte is. Teljesen mindegy, hogy melyik szervezet őrzi az államhatárunkat, védi az Európai Unió és a szabad schengeni térség biztonságát, a tevékenység ugyanolyan büszkeséggel kell, hogy eltöltse annak jelenlegi végrehajtóját, mint amilyen büszkeséggel töltötte el a 60-50-30 évvel ezelőtti határőrök lelkét.

A múlt ápolása, pláne egy szervezeti múlt ápolása komoly kihívást, folyamatos tanulást és állandó kutatást jelent. Ez egy rögös út, amely sokszor alázattal, mások iránti tisztelettel, néha kudarccal, de jelentős részben sikerrel van kikövezve.

Alapítványunk – noha egy évvel ezelőtt alakultunk csak – pontosan ezt az utat járja be. Sok sikert tudhatunk magunkénak, bár kétségtelen, hogy a mások, tapasztaltabb, tanultabb volt kollégák, mesterek, vezetők és beosztottak számunkra folyamatosan újat mutatnak és néha be is kell ismernünk, hogy egy-

egy kezdeményezésünk bizony kudarcba fullad. De! Nem adjuk fel, hiszen újabb és újabb eredmények erősítik hitünket.

A legnagyobb sikerünknek érzem a ma átadásra kerülő Fráter Sándor Rendészeti Emlékszobát. Nem új kiállításról beszélünk, hanem egy megújult, új koncepcióba helyezett bemutatóról. Sikerként éljük meg, hogy rövid egy évünk alatt olyan eredményeket értünk el, amely méltóvá tett minket arra, hogy Sanyi bácsi örököse, lánya, Betti minket kérjen fel a gyűjtemény továbbgondozására. Koncepciónkkal éppen ezért ezt meg is kívánjuk köszönni. Azokat a kiállítási, berendezési tárgyakat használtuk fel, amelyek Sanyi bácsi kétkezi munkáját dicséri és azokat a koncepcionális elemeket vittük tovább, amelyeket itt találtunk. Kétségtelen, hogy néhány esetben egy strukturáltabb, áttekinthetőbb, inkább minőségi, mint mennyiségi bemutatandó egység kialakítására törekedtünk. És ha már itt tartunk akkor az Emlékszoba új elnevezése is szerintünk önmagáért beszél.

És akkor jöjjenek a rendhagyó köszönetek:

Köszönöm néhai Fráter Sándornak, hogy elindította a Határőr Kultúráért Alapítvány önálló budapesti kiállítását javaslataival, ötleteivel és adományozott tárgyaival. Ő volt az első, aki önzetlenül felajánlotta a kiállításunk érdekében határőr hagyományokat bemutató dokumentumokat, tárgyi emlékeket. E gesztust köszönjük meg azzal, hogy ki másról is neveznénk el a kiskunhalasi emlékszobát, mint róla, első és örökös gondozójáról.

Köszönjük Kiskunhalasnak a mai napot. A valamikori Határőrség és Kiskunhalas neve összeforrt. Kevés olyan településnév van, amely mélyebb, meghatóbb emlékeket idézne egy határőrben, mint az itt folyó szakmai tevékenység,

kiképzési precizitás, a városhoz kapcsolódó példanélküli lovasiskola vagy a délszláv válság idején végzett heroisztikus küzdelem. De ide sorolhatjuk az olyan legendás neveket is mint Vasmanszky Károly, Kátai József, Árvai Ferenc. De köszönet azoknak is, akik továbbvitték a határőr szellemiséget 2008 után is, és sokat tettek, áldoztak azért, hogy most itt lehetünk és ünnepelhetünk és hogy egy egységes rendészetről, rendőrségről beszélhetünk. Tehát ki kell mondanunk Dávid Károly nevét is, és azt se felejtsük el, hogy az új szervezet vezetője, Gulyás Zsolt tábornok is valaha határőr is volt.

Köszönet azoknak, akik segítettek abban hogy a sajnálatos körülmények miatt tavaly óta kissé elhanyagoltnak tűnő emlékszoba helyreállítása megtörtént. Köszönöm Markovics Gyuri barátunknak a támogatást, hiszen ő eddig is az Alapítvány helyi szeme és füle volt, viszont az Emlékszoba megnyitásával most már keze és lába is lesz. De köszönöm azon kollégák segítségét is akik kétkezi munkával tettek azért, hogy megújuljanak az egyes helyiségek.

Köszönöm a támogatást azoknak a munkatársaimnak, közöttük vezetőmnek, akik lehetővé tették, hogy több napot az eredeti munka mellett itt tölthetünk és hobbinknak hódolhattunk, miközben ők helyt álltak helyettem/helyettünk a távollétünkben, és mi addig nyugodt körülmények között építettük, szépítettük az új Emlékszobát.

És végezetül had mondjak köszönetet egy olyan személynek akit akár elsőként is említhettem volna. Engedjék meg hogy itt, e helyen mondjak köszönetet kollégámnak, barátomnak Vedó Attilának, aki a mellett, hogy társam az Alapítványban, megfizethetetlen segítséget nyújtott az új Emlékszoba kialakításában. Ötletei, kreativitása, szakmaszeretete, múltismerete elengedhetetlen volt ahhoz amit itt látunk máról.

Az Emlékszoba berendezése, kialakítása természetesen még nem ért véget és nem is érhet véget. Folyamatos gyarapításán, megújításán gondolkodunk, gyűjtjük azokat az emlékeket, amelyeknek helyük van itt, e falak között. Sok-sok tárgy volt itt amikor gondjainkba vettük a helyet és a relikviákat. Ezek egy része jelenleg is arra vár hogy majd kiállításra kerüljenek, más részük digitalizálva a szakmai érdeklődők elé lesz tárva és korlátlanul elérhetővé tesszük annak is aki nem tudott ma vagy nem tud majd a későbbiekben eljutni ide.

Kedves Vendégek!

És ami szintén fontos! Ez nem egy határőr Emlékszoba, ez egy rendészeti emlékszoba ahol meg kell hogy férjen egymás mellett a rendőr és a határőr, a közlekedésrendész és a határrendész. Tapasztalatból mondom: kétségtelen tény, hogy az egykori Határőrség kulturális hagyatéka sokkal jelentősebb mint a rendőrségé, de kérem azon kollégák támogatását, akik rendelkeznek a kiállítás tematikájába illő, a szakmaiságot és a hivatással összefüggő kultúrát szimbolizáló és egyben kiállítható tárggyal hogy ne otthon a fiókban őrizgessék, hanem tegyék be a gyűjteménybe hogy azt másokban is kellemes emlékeket idézzenek!

Remélem a kis kiállítás elnyeri tetszésüket, és kérem, hogy minden tapasztalatot osszanak meg velünk, az alapítvánnyal, hogy még szebbé, gazdagabbá, ötletesebbé tegyük közös múltunk kézzel fogható szakmai kincseit.

Köszönöm és köszönjük!